

ANDREI TIMOTIN

Director,
cercetător științific gr. II

Adresă e-mail

andrei.timotin@acadsudest.ro

atimotin@yahoo.com

Domenii principale de cercetare

Istoria gândirii religioase în Antichitatea târzie

Istoria religioasă și intelectuală a Bizanțului și Sud-Estului european (pseudo-profeții politice, scrieri istorice, hagiografie, onirocritică, literatură de ceremonial)

Sud-Estul european ca obiect de studiu în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea

Diplome

Diplomă de licență în filosofie, Universitatea București (1998)

Master în filosofia culturii, Universitatea București (1999)

Diplomă de absolvire a École doctorale en Sciences Sociales, București (2002)

DEA d'histoire, École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris (2003)

DEA de sciences religieuses, École Pratique des Hautes Études, Paris (2004)

Diplôme de docteur en histoire, Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, Paris (2008), echivalată cu titlul de doctor în istorie (2009)

Diplôme de docteur en études grecques de l'École Pratique des Hautes Etudes, Paris (2010), echivalată cu titlul de doctor în filosofie (2010)

Calificare pentru funcția de Maître de conférences pentru secțiunile 8 și 17 ale CNU (2013)

Diplôme postdoctoral, École Pratique des Hautes Études, Paris (2016)

Diplomă de abilitare în istorie, Universitatea din București (2019)

Activitate profesională

Cercetător științific II la Institutul de Studii Sud-Est Europene al Academiei Române

Funcții ocupate: asistent de cercetare (2001-2008), cercetător științific (2008-2010), cercetător științific III (2010-2014), cercetător științific II (2014-2017); director interimar (2017-2018), director (2018-).

Cadru didactic asociat la Universitatea București, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Programul de Master Studii Religioase (2014-)

Proiecte de cercetare

Coordonare de proiecte în colaborare cu partenerii Institutului de Studii Sud-Est Europene *Religious rhetoric of power in the Byzantine and Balkan Middle Ages* (2018-2020). Proiect de cooperare interacademică cu Institutul de Istorie al Academiei Bulgare de Științe. Coordonați: Andrei Timotin și Ivan Biliarsky.

The Byzantine Heritage in Southeastern Europe in the Middle Ages (2018-2020). Proiect de cercetare în colaborare cu Institutul de Studii Bizantine al Academiei Sârbe de Științe. Coordonatori: Andrei Timotin și Srdjan Pirivatrić.

Cultură și istorie la Est de Carpați în perspectivă sud-est europeană (sec. XVII-XX) (2018-2020). Proiect de cooperare interacademică cu Institutul de Istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe a Moldovei. Coordonatori: Andrei Timotin și Gheorghe Cojocar.

Ethnic Groups and National Minorities in Central- and South-Eastern Europe (17th–21th c.) (2016-2018). Proiect de cooperare interacademică cu Institutul de Arheologie și Etnologie al Academiei Polone de Științe. Coordonatori: Andrei Timotin și Dagnoslaw Demski.

Proiecte de cercetare individuale în Institutul de Studii Sud-Est Europene:

Astrologie, profeție și propagandă. Două texte venețiene anti-otomane de la sfârșitul secolului al XVII-lea. Introducere, ediție și note (2014-2016)

Profeții politice antiotomane tipărite la Veneția în secolele al XVI-lea - al XVII-lea (Sogno di Giovanni Saetti da Sassuolo, 1572; N. Arnu, Presagio dell'imminente rovina e caduta dell'Impero ottomanno, 1686) (2011-2013)

Cărțile de vise bizantine. Traducere și comentariu. Traducere, însoțită de note și studiu introductiv, a trei *oneirocritica* bizantine atribuite profetului Daniel și patriarhilor Nichifor și Germanos (2008-2010)

Viziuni și profeții în Bizanț.. Studiu asupra hagiografiei medio-bizantine, secolele al IX-lea – al XI-lea. (2004-2007)

Literatura apocaliptică postbizantină. Ediție de texte și comentariu. Ediție critică, însoțită de studii filologice și istorice, a textelor *Vedenia Sofianeii* și *Vedenia lui chir Daniil* (secolele al XVII-lea – al XVIII-lea) (2001-2003)

Proiecte de cercetare colective în Institutul de Studii Sud-Est Europene:

Membru al programului de cercetare *Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate* (2008-2017), coordonat de Ioana Feodorov.

Proiecte de cercetare colective finanțate de CNCS-UEFISCDI:

Director al proiectului de cercetare PN-III-P4-ID-PCE-2016-0712, *Theories of divination in Late Antiquity and Early Byzantium (2nd-7th centuries)*, în Institutul de filosofie „Al. Dragomir” (2017-2019).

Director al proiectului de cercetare PN-II-RU-TE-2012-3-0045, *Theories and Practices of Prayer in Late Antiquity (2nd-6th centuries)*, în Institutul de filosofie „Al. Dragomir” (2013-2015).

Membru al proiectului de cercetare PN II-RU TE 2014-4-2162, *Literatura română de ceremonial (secolele al XVII-lea – al XVIII-lea). Texte și terminologii*, în Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române (2015-2017).

Membru al proiectului de cercetare PN-II-RU-TE-2014-4-0569, *Self-Constitution and Discursive Mediation in Late Neoplatonism*, în Institutul de filosofie „Al. Dragomir” (2015-2017).

Membru al proiectului de cercetare PN II-RU TE 58/2010, *Opera necunoscută a unui cărturar român din secolul al XVIII-lea: traducerile din italiană și germană ale lui Vlad Boțulescu*, în Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române (2010-2013).

Burse

Bursă acordată de École doctorale en Sciences Sociales, București (2002)
Bursă doctorală a Agence Universitaire de la Francophonie, la École des Hautes Études en Sciences Sociales (2003)
Allocation de recherche, École Pratique des Hautes Études, Paris (2004)
Bursă postdoctorală la École française d'Athènes (2009)
Bursă postdoctorală POSDRU a Academiei Române la Institutul de Istorie „N. Iorga” (2010)
Bursă postdoctorală Fernand Braudel—LabexMed la Centre Paul-Albert Février, Aix-en-Provence (2013)

Premii

Premiul *Reinach* al Association des Études Grecques, Paris (2012)
Premiul *Nicolae Iorga* al Academiei Române (2012)
Premiul *Virgil Cândea* al Fundației culturale „Magazin istoric” (2012)
Premiul de excelență pentru cercetare în științele umane, Asociația Ad Astra (2014)

Membru în societăți și comitete științifice

Președinte al Comitetului Național Român de Studii Sud-Est Europene
Secretar general adjunct al Association internationale d'Études du Sud-Est européen
Secretar general adjunct al Comitetului Național Român de Studii Istorice
Președinte al Societății române de studii bizantine
Președinte al Comisiei interacademice de istorie româno-bulgară
Membru al CNATDCU - Comisia Istorie și Studii culturale
Membru al Association des Études Grecques (Paris), al International Society for Neoplatonic Studies (SUA), al Comitetului francez de studii bizantine și al Societății române de studii clasice
Director al „Revue des Études Sud-Est Européennes”
Editor al „Études byzantines et post-byzantines” (nouvelle série)
Coordonator (împreună cu Andrei Pippidi) al colecției „Bibliothèque de l'Institut d'Études Sud-Est Européennes”, la Editura Istros
Președinte al Comitetului de organizare al 12th International Congress of South-East European Studies (București, 2-6 septembrie 2019)
Evaluator de proiecte pentru Academia Română, CNCS-UEFISCDI, CNRS și Fonds National de la Recherche Scientifique (Belgia)
Membru fondator și secretar general al Societății Române de Studii Indo-Europene (2001-2010)
Redactor al revistei *Studia Indo-Europæa. Revue de mythologie et de linguistique comparée* (2002-2010)
Membru fondator și trezorier al Societății Române de Fenomenologie (2000-2004)
Redactor-șef și apoi corector (1997-2000) al revistei *Archæus. Studii de istorie a religiilor* (ulterior *Archæus. Études d'histoire des religions*)
Membru fondator și vicepreședinte al Asociației Archæus (ulterior Asociația Română de Istoria Religiilor) (1997-2001)

Publicații

A. Cărți de autor (ediții, monografii)

- La prière dans la tradition platonicienne, de Platon à Proclus*, série Recherches sur les rhétoriques religieuses, 22, Turnhout, Brepols, 2017, 320 p.
- Profeții bizantine și postbizantine în țările române (secolele al XVII-lea – al XIX-lea)*, București, Editura Academiei Române, 2015, 208 p.
- La démonologie platonicienne. Histoire de la notion de daimōn de Platon aux derniers néoplatoniciens*, Leiden-Boston, Brill, 2012 (Philosophia antiqua, 128), 404 p.
- Visions, prophéties et pouvoir à Byzance. Étude sur l'hagiographie méso-byzantine (IXe-XIe s.)*, Paris, EHESS, 2010 (Dossiers Byzantins, 10), 374 p.

B. Cărți în colaborare (ediții, monografii)

- Vlad Boțulescu de Mălăiești, *Scrieri III. Istoria universală. Asia*, ediție critică, studiu introductiv, glosar și index de Emanuela Timotin și Andrei Timotin, București, Univers Enciclopedic, 2013, 275 p.
- Scrieri eshatologice postbizantine: Vedenia Sofianeii, Viața lui Anastasie. Vedenia lui chir Daniil*, studiu introductiv și ediție critică de Andrei Timotin și Emanuela Timotin, București, Academia Română – Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2002, 187 p.

C. Cărți coordonate/editate

- Savoirs prédictifs et techniques divinatoires de l'Antiquité tardive à Byzance*, éditeurs Paul Magdalino et Andrei Timotin, Seyssel, La Pomme d'or, 2019, 510 p.
- Un siècle d'études sud-est européennes en Roumanie. Bilan historiographique*, édition par Andrei Timotin, Brăila, Istros, 2019, 310 p. (BIESEE 7)
- Dinamici sociale și transferuri culturale în Sud-Estul european (secolele al XVI-lea - al XIX-lea)*, editor Andrei Timotin, București, Editura Academiei Române, 2019, 366 p.
- N. Iorga, *Histoire des États balkaniques à l'époque moderne*, édition par Andrei Pippidi et Andrei Timotin („Bibliothèque de l'Institut d'Études Sud-Est Européennes”, 1), Istros, Brăila, 2018, 380 p.
- Nicolae-Șerban Tanașoca, *Études byzantines et balkaniques*, édition par Oana Iacubovschi et Andrei Timotin („Bibliothèque de l'Institut d'Études Sud-Est Européennes”, 2), Istros, Brăila, 2018, 314 p.
- Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate*, vol. VI.2, editori coordonatori: Ioana Feodorov și Andrei Timotin, Editura Academiei Române – Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, București – Brăila, 2018, 926 p.
- Andrei Pippidi, mai puțin cunoscut. Studii adunate de foștii săi elevi cu prilejul împlinirii vârstei de 70 de ani*, editori: Marian Coman, Ovidiu Cristea, Ovidiu Olar, Radu G. Păun, Andrei Timotin, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2018, 516 p.
- Andrei Timotin, Luc Brisson, Seamus O'Neill (ed.), *Neoplatonic Demons and Angels* („Studies in Platonism, Neoplatonism, and the Platonic Tradition”, 20), Brill, Leiden – Boston, 2018, 294 p.
- Platonic Theories of Prayer*, edited by John Dillon and Andrei Timotin, Leiden-Boston, Brill, 2016 (Studies in Platonism, Neoplatonism and the Platonic Tradition, 19), 208 p.
- Virgil Căndea, *Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate*, serie nouă, VI.1. *Ucraina–Vatican*, editori coordonatori Ioana Feodorov și Andrei Timotin, București–Brăila, Editura Academiei Române–Editura Istros, 2016.

- Virgil Cândea, *Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate*, serie nouă, V. *Serbia–Turcia*, editori coordonatori Ioana Feodorov și Andrei Timotin, București–Brăila, Editura Academiei Române–Editura Istros, 2014.
- Virgil Cândea, *Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate*, serie nouă, IV. *Polonia–Rusia*, editori coordonatori Ioana Feodorov și Andrei Timotin, București, Editura Biblioteca Bucureștilor, 2012.
- Virgil Cândea, *Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate*, serie nouă, III. *India–Olanda*, editor coordonator: Ioana Feodorov, colectiv de editare: Andrei Pippidi, Andrei Timotin și Daniel Cain, București, Editura Biblioteca Bucureștilor, 2011.
- Virgil Cândea, *Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate*, serie nouă, II. *Finlanda–Grecia*, editor coordonator: Ioana Feodorov, colectiv de editare: Andrei Pippidi, Andrei Timotin și Mihai Țipău, București, Editura Biblioteca Bucureștilor, 2011.
- Virgil Cândea, *Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate*, serie nouă, I. *Albania–Etiopia*, editor coordonator: Ioana Feodorov, colectiv de editare: Andrei Pippidi, Andrei Timotin și Daniel Cain, București, Editura Biblioteca Bucureștilor, 2010.
- Mélanges à la mémoire du Professeur Dan Slușanschi [Studia Indo-Europæa, tome IV]*, rédacteur Andrei Timotin, Bucarest, Société roumaine d'études indo-européennes, 2010, 244 p.

D. Articole în publicații periodice

- A Hymn to God Assigned to Gregory of Nazianzus and Its Neoplatonic Context*, în „International Journal of the Platonic Tradition”, 12, 2018, 1, p. 39-50
- Le Code des usages de Gheorgaki le logothète et ses rapports avec la littérature byzantine de cérémonial*, în „Études balkaniques” (ERIH indexed journal), LIV, 2018, p. 314-323
- Identités régionales et communautés religieuses dans l'Empire byzantin aux VIIIe-XIe siècles*, în *Études byzantines et post-byzantines*, VII, 2016, p. 147-192
- Prophéties anti-ottomanes à Venise à la fin du XVIIe siècle. Nicolas Arnou (1629-1692), lecteur des oracles byzantins*, *Revue des Études Sud-Est Européennes* 54, 2016, p. 115-124, 3 fig.
- Un text românesc inedit din 1763 despre ceremonialul alegerii și încoronării împăratului romano-german*, în *Revista istorică*, 26, 2015, p. 231-248 (cu Emanuela Timotin)
- La démonologie médio-platonicienne*, în *Rivista di storia della filosofia* 70, 2015, no. 2, p. 381-398.
- Nicolas Arnou (1629-1692), lecteur du Praesagium Mehemetanorum de Batholomaeus Georgievits*, *Revue des Études Sud-Est Européennes* 52, 2014, p. 123-143.
- Agathangelos dans les Pays Roumains au XIXe siècle. Lectures et lecteurs*, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Series Historia*, t. 59, 2014, nr. 2, p. 34-44.
- Contrainte et persuasion dans la prière. Un aspect de la polémique entre Porphyre et Jamblique*, în *Revue de philologie, littérature et histoire anciennes*, 88/2, 2014, p. 153-167;
- La théorie de Jamblique sur la prière. Sa fonction et sa place dans l'histoire du platonisme*, în *Laval théologique et philosophique*, vol. 70, n° 3, 2014, p. 563-577.
- Documente noi din Arhivele vieneze privitoare la exilul văduvei și fiilor lui Ștefan Cantacuzino*, în *Revista istorică*, s.n., 24, 2013, nr. 1-2, p. 43-55.
- La terminologie politique dans les gloses de l'Histoire universelle (1763) traduite par Vlad Boțulescu*, în *Revue des Études Sud-Est Européennes* 51, 2013, p. 159–174 (în colaborare cu Emanuela Timotin).

- Les conversions des Juifs dans l'Empire byzantin et leur image dans l'hagiographie (IXe-XIe siècles)*, în *Revista istorica*, n.s., 23, 2012, nr. 3-4, p. 207-217.
- Rêver l'empereur. Légitimer et délégitimer le pouvoir à Byzance (IXe-Xe siècles)*, în *Medieval and Early Modern Studies for Central and Eastern Europe* 4, 2012, p. 5-20.
- Lépante imaginaire. Le Sogno di Giovanni Saetti dans le contexte de la littérature lépantine*, în *Revue des Études Sud-Est Européennes*, 50, 2012, p. 203-225.
- Vocație religioasă și opoziție politică în Constantinopol (sec. IX-X). Cazul familiei Guber*, în *Studii și materiale de istorie medie* 30, 2012, p. 169-180.
- La vision du paradis d'André Salos. Héritages anciens et idéologie impériale byzantine*, în *Revue de l'histoire des religions*, 228, 2011, 3, p. 389-402.
- Icône privée et pouvoir local. L'icône de Syméon Eulabès et les opposants de Basile II*, în *Études byzantines et post-byzantines*, VI, 2011, p. 127-134.
- La paternité du texte sur la Fortune de la Maison ottomane traduit par Vlad Boțulescu*, în *Revue des Études Sud-Est Européennes* 49, 2011, p. 189-195 (cu Ovidiu Olar).
- Les traductions de l'italien et de l'allemand de Vlad Boțulescu (1763–1764). Projet d'édition*, în *Revue Roumaine de Linguistique*, 56, 2011, p. 81-91 (în colaborare cu Emanuela Timotin).
- Une lettre des fils d'Étienne Cantacuzène à Charles VI et la correspondance inédite d'Élisabeth de Bauffremont*, în *Revista arhivelor/Archives Review* 2, 2010 [2013].
- Eunuci paflagonieni în Constantinopol (sec. X-XI). Realități și ideologie*, în *Studii și materiale de istorie medie*, 29, 2011, p. 57-69.
- Redéfinitions arméniennes de la sainteté byzantine (IXe-XIe siècles)*, în *Transylvanian Review*, vol. XIX, Supplement nr. 5:3, 2010, p. 73-82
- Entre Constantinople et Rome. L'enjeu politique du songe du César Bardas*, în *Revue des Études Sud-Est Européennes* 46, 2008, p. 453-464
- Rêves de peintres. Culte des saints, piété familiale et visions à Byzance aux IXe-XIe siècles*, în *Revue des Études Sud-Est Européennes* 45, 2007, p. 117-134
- Croyances et idées eschatologiques dans le folklore roumain et bulgare*, în *Revue des Études Sud-Est Européennes* 43, 2005, p. 67-75. Traducere bulgară în *Bălgarski folklor* 2005, n° 1, p. 12-21
- Circulation des manuscrits en contexte historique. La traduction roumaine de la Vision de Sophiani*, în *Revue des Études Sud-Est Européennes* 42, 2004, p. 107-116
- Note asupra relațiilor româno-polone la sfârșitul secolului al XVI-lea*, în „*Revista istorică*”, s.n., 14, 2003, p. 259-274.
- Eschatologie byzantine et post-byzantine. Historiographie et perspectives de recherche*, în „*Revue des études sud-est européennes*” 41, 2003, p. 241-252.
- Doi copii necunoscuți de la Mănăstirea Cernica de la sfârșitul secolului al XVIII-lea*, în „*Limba română*”, 52, 2003, 5-6, p. 555-559.
- Histoire des études indo-européennes en Roumanie (II)*, în „*Studia Indo-Europæa. Revue de mythologie et de linguistique comparée*”, 2, 2002-2005, p. 207-233.
- La littérature eschatologique byzantine et post-byzantine dans les manuscrits roumains*, în *Revue des Études Sud-Est Européennes* 40, 2002, p. 151-166
- Traducerile din literatura patristică și filocalică ale dascălului Ilarion*, în „*Limba română*”, 50, 1-2, 2001, p. 111-124.
- Histoire des études indo-européennes en Roumanie (I)* », în „*Studia Indo-Europæa. Revue de mythologie et de linguistique comparée*”, 1, 2001, p. 273-304.
- Sincretism religios, glotogeneză și paleocreștinism în aria carpato-danubiană*, în „*Altarul Banatului*”, s.n., 11, 2000, nr. 4-6, p. 131-157.
- Croyances et visions eschatologiques dans le Sud-Est de l'Europe*, în „*Archæus. Études d'histoire des religions*”, 4, 2000, fasc. 4., p. 227-236.

- La Vision de kir Daniil : les manuscrits de la Bibliothèque de l'Académie Roumaine. Édition critique*, în „Archæus. Études d'histoire des religions”, 4, 2000, fasc. 3, p. 187-212.
- Le nomadisme des patriarches dans l'Ancien Testament*, în „Archæus. Études d'histoire des religions”, 4, 2000, fasc. 1-2, p. 153-177.
- Vedenia monahului Teodosie de la Neamț. *Un text eshatologic românesc de la sfârșitul secolului al XVIII-lea*, în „Sud-estul și contextul european. Buletin al Institutului de Studii Sud-Est Europene”, 10, 1999-2000, p. 107-131.
- Farmacia medievală*, în „Archæus. Studii de istorie a religiilor” 3, 1999, fasc. 2, p. 235-249
- Tradiția epică sud-est europeană: 1. Carmina pastoralia; 2. Legendele Maicii Domnului*, în „Archæus. Studii de istorie a religiilor”, 3, 1999, fasc. 2, p. 5-129.
- Noua antropologie și științele umaniste: Bernard Sergent*, La genèse de l'Inde, în „Archæus. Studii de istorie a religiilor” 2, 1998 (fasc. 2) – 3, 1999 (fasc. 1), p. 479-492
- Paleocreștinismul carpato-danubian*, în „Archæus. Studii de istorie a religiilor”, 2, 1998 (fasc. 2) – 3, 1999 (fasc. 1), p. 43-172.
- Istoria unui personaj obscur: Demofon din Eleusis*, în „Archæus. Studii de istorie a religiilor”, 2, 1998, fasc. 1, p. 5-85.
- Problema demonologiei grecești*, în „Archæus. Studii de istorie a religiilor” 1, 1997, p. 63-123.

E. Articole în volume colective

- La place des études byzantines dans l'histoire de l'Institut d'études sud-est européennes*, în Andrei Timotin (ed.), *Un siècle d'études sud-est européennes en Roumanie. Bilan historiographique*, Brăila, Istros, 2019 (BIESEE, 7), p. 65-76.
- Două opusculi venețiene de la sfârșitul veacului al XVII-lea despre declinul Imperiului Otoman*, în *Dinamici sociale și transferuri culturale în Sud-Estul european (secolele al XVI-lea – al XIX-lea)*, editor Andrei Timotin, București, Editura Academiei Române, 2019, p. 57-70.
- Ceremonialul funerar în polemica religioasă. Despre circulația câtorva texte bizantine în spațiul românesc în veacul al XVII-lea*, în *Elemente de ceremonial în literatura din spațiul românesc (Secolele al XIV-lea – al XVIII-lea)*, volum îngrijit de Emanuela Timotin, Editura Academiei Române, București, 2019, p. 118-125.
- Dan Slușanschi și „Studia indo-europaea”*, în *Dan Slușanschi: portret de clasicist*, volum coordonat de Ana-Maria Răducan și Florin-George Călian, Oradea, Editura Ratio et Revelatio, 2019, p. 45-50.
- Direction spirituelle et pouvoir séculier à Byzance aux IXe-XIe siècles*, în *Histoire, mémoire et dévotion. Regards croisés sur la construction des identités dans le monde orthodoxe aux époques byzantine et post-byzantine*, sous la direction de R. G. Păun, Seyssel, La Pomme d'or, 2016, p. 15-32
- Techniques d'interprétation dans les clés des songes byzantines*, în J. Carroy, J. Lancel (ed.), *Clés des songes et sciences des rêves de l'Antiquité à Freud*, Paris, Les Belles Lettres, 2016, 47-60;
- A less known 18th-century Romanian Translation of a German Universal History*, în A. Corbea-Hoisie, Mădălina Diaconu (ed.), *Geisteswissenschaften im Dialog Deutsch-Rumänisch/Rumänisch-Deutsch*, Iași/Konstanz, Editura Universității Al. I. Cuza/Hartung-Gorre Verlag, 2016, p. 15-27 (cu Emanuela Timotin)
- Despre obiceiurile de la Curtea domnească într-o descriere a Țării Românești de pe la 1760*, în *Pagini alese. Omagiu lui Alexandru Mareș la împlinirea vârstei de 80 de ani*, ed. M. Sala, M. Stanciu-Istrate, E. Timotin, București, Univers Enciclopedic, 2016, p. 240-246

- Preocupări de istorie universală în țările române în secolul al XVIII-lea, în Brâncoveanu 300: epoca brâncovenească la orizontul modernității românești*, editori Florentina Nițu, Șarolta Solcan, Radu Nedici, București, Editura Universității București, 2016, p. 251-260
- Porphyry on prayer. Platonic tradition and religious trends in the third century*, în John Dillon, Andrei Timotin (ed.), *Platonic Theories of Prayer*, Leiden/Boston, Brill (Studies in Platonism, Neoplatonism, and the Platonic Tradition, 19), 2016, p. 88-107;
- Sophia barbăre et paideia grecque dans le Discours aux Hellènes de Tatien*, în S. H. Aufrère, F. Möri (ed.), *Alexandrie la Divine. Sagesses barbăres. Échanges et réappropriations dans l'espace culturel gréco-romain*, Genève, La Baconnière, 2016, p. 553-574;
- Le discours de Maxime de Tyr sur la prière (Dissertatio V) dans la tradition platonicienne*, în B. Pérez-Jean, F. Fauquier (éd.), *Maxime de Tyr, entre rhétorique et philosophie au IIe siècle de notre ère*, Marseille, PULM, 2016, p.163-181;
- À la recherche d'une religion platonicienne. La polémique entre Porphyre et Jamblique sur la prière*, în H. Seng, L. Soares Santoprete, C. Tommasi (eds.), *Formen und Nebenformen des Platonismus in der Spätantike*, coll. "Bibliotheca Chaldaica", Bd. 6, Winter Verlag, Heidelberg, 2016, p. 199-217;
- Gott und die Dämonen bei Tatian*, în Tatian, *Oratio ad Graecos*. Einführung, Edition des Textes, Übersetzung, Anmerkungen und weiterführende Essays, hrsg. H.-G. Nesselrath, Tübingen, Mohr Siebeck, 2016, p. 271-291.
- La réception d'Artémidore dans la tradition onirocritique byzantine*, în G. Weber (éd.), *Artemidor von Daldis und die antike Traumdeutung. Texte – Kontexte – Rezeptionen*, Berlin, Akademie Verlag, 2015, p. 311-326.
- L'étude de la géographie historique dans les Pays Roumains au XVIIIe siècle*, în Petre Guran (éd.), *Constantin Brâncoveanu et le monde de l'Orthodoxie*, Bucarest, Editura Academiei Române, 2015, p. 69-78.
- Contributions à l'étude des préoccupations roumaines d'histoire universelle au XVIIIe siècle*, în Cătălina Vătășescu (éd.), *Mélanges historiques publiés à l'occasion du XIe Congrès de l'Association internationale d'études du Sud-Est européen (Sofia, 31 août - 4 septembre 2015)*, Bucarest, Editura Academiei Române, 2015, p. 11-24.
- Couvents privés et saints locaux à Thessalonique à la fin du IXe siècle*, în Élisabeth Malamut, Mohammed Ouerfelli (sous la direction de), *Villes méditerranéennes au Moyen Âge*, Aix-en-Provence, Presses Universitaires de Provence, 2014, p. 257-262.
- Prophéties byzantines et modernité roumaine (XVIIe-XIXe siècles)*, în A. Couderc, O. Delouis, P. Guran (éd.), *La présence de Byzance dans l'Europe du Sud-Est aux époques moderne et contemporaine*, Atena, École française d'Athènes, 2013, p. 123-131.
- Un memoriu autobiografic inedit al lui Radu Cantacuzino către ducele Francisc de Lorena*, în R. G. Păun, O. Cristea (éd.), *Istoria: utopie, amintire și proiect de viitor. Studii de istorie oferite Profesorului Andrei Pippidi la împlinirea a 65 de ani*, Iași, Editura Universității „Al. I. Cuza”, 2013, p. 127-152.
- Message traditionnel et message immédiat dans l'hagiographie mésobyzantine (IXe-XIe s.)*, în P. Odorico, éd., *La face cachée de la littérature byzantine. Le texte en tant que message immédiat*, Actes du Colloque international Paris, 5-7 Juin 2008, Paris, EHESS (Dossiers Byzantins, 11), 2012, p. 265-274.
- Une histoire universelle traduite en roumain au XVIIIe siècle*, în *Symposium International « Le Livre. La Roumanie. L'Europe »*, IVe édition, Bucarest, 2012, p. 362-368.
- Éros, le démon philosophe et la polémique anti-agnostique. Plotin lecteur du Banquet*, în *De Socrate à Tintin. Anges gardiens et démons familiers de l'Antiquité à nos jours*, Actes

- du colloque d'Orléans, 8 et 9 juin 2006, sous la direction de J.-P. Boudet, Ph. Faure et Ch. Renoux, Rennes, Presses Universitaires de Rennes, 2011, p. 51-65.
- Le daimôn homérique*, în A. Timotin (éd.), *Mélanges à la mémoire du Professeur Dan Slușanschi* [= *Studia Indo-Europaea*, t. IV], Bucarest, Société roumaine d'études indo-européennes, 2010, p. 187-194.
- La Vision de kyr Daniel. Liturgie, prophétie et politique au XVIIIe siècle*, în K. Dimadis éd., *The Greek world between the Age of Enlightenment and the 20th century*, vol. 1, Athens 2007, p. 127-134
- Byzantine Visionary Accounts of the Other World. A Reconsideration*, în J. Burke et alii éd., *Byzantine Narrative. Papers in Honor of Roger Scott*, Byzantina Australiensia 16, Melbourne 2006, p. 404-420
- Une source byzantine d'un texte post-byzantin inédit, la Vision de Sophiani*, în *Byzance, les Balkans, l'Europe. Hommage en honneur du Prof. Vasilka Tăpkova-Zaimova* (*Studia Balcanica* 25), Sofia 2006, p. 582-587
- Eschatologie post-byzantine et courants idéologiques dans les Balkans. La traduction roumaine de la Vision de kyr Daniel*, în *Peuples, États et nations dans le Sud-Est de l'Europe*, IXe Congrès international des études du Sud-Est européen (Tirana, 30 août-4 septembre 2004), Bucarest 2004, p. 123-132

F. Lucrări sub tipar

- Théories et pratiques de la prière à la fin de l'Antiquité*, éd. Philippe Hoffmann et Andrei Timotin, Turnhout, Brepols, 2020, 400 p. (Bibliothèque de l'École des Hautes Études, Sciences Religieuses, 185)
- Exégèse, révélation et formation des dogmes dans l'Antiquité tardive*, éd. Alain Le Boulluec, Luciana Soares Santoprete et Andrei Timotin, Turnhout, Brepols, 2020, 318 p. (Études Augustiniennes, Série Antiquité, 208).